

ספורת
הש"ס

יום טוב

פרק שני

ביצה

י"ט

עין משפט
גרי סוזה

ואי בעית אימא רבי קאמי לה וטלה מחמי' בי"ט כדאמרין אין יטבילין את הכלי על גב מימיו לטהרו בי"ט הטבלה הוא דלא הא השקה בכלי אבן שפיר דמי ובספרים שלט נחלפה רישא לסיפא וסיפא לרישא דכתיב זהו ברישא אין מטיבילין ועל כן רוב התלמידים שגו בפרושה של סוגיא זו ואין אדם יטל לטבול על מנה וגורסין מפני דוחק ומתני' רישא בי"ט וסיפא בשבת ומפרסין רישא דקמי' מטיקים בי"ט קאמר ותנא השקה והוא הדין להטבלה וסיפא דקמי' אבל לא מטיבילין איירי בשבת ותנא הטבלה והוא הדין להשקה ואין ראוי לפרש כן לדרוקי דבי רב דא"כ ליהני קילחא ושמיטין ממירהה לשמיטין הטבלה דמותרת בי"ט ואנא חמינא דכל שכן השקה אבל השקה דאשמיטין מטיקין איכא למימר דוקא קמי' אבל הטבלה לא וכן לענין שבת דאשמיטין אבל לא מטיבילין אי' הוא הדין להשקה סבירא ליה הוה ליה לאשמיטין אין מטיקין ושמיטין כל שכן דאין מטיבילין אבל השקה דאשמיטין אין מטיבילין איכא למימר הא השקה שרי וסייג לדברי ספר הווספחא דק' מליט זו במסכת שבת ובמסכת ביצה: אין מטיבילין אי' בין השמשות - מפני שהוא ספק לילה ונמלא מטיביל בי"ט: אף בחול - אם אט רואין אדם המטביל כלי בין השמשות אט לריכין להחזירו ולמחות בידו מפני שדרך הערב שמש וזה המטביל כלי בלילה ודאי דשמו להשתמש בו מיד ולא להמתין הערב שמש דלמחר: ותנא קמא לא בעי סו' - בחמיה: השכחתינהו לרבנן דבי רב - לתלמידים שצבית המדרש: מעשיו דקא רהיט במרוגה: מידע' ידע דכתי' הערב שמש - והיינו דהייט כסבור להספיק קודם לילתה היום וכסיראף שלא יספיק כוולו וכל למקוה גומר טבילתו וממתין מלהשתמש בו עד שיעריב שמשו למחר הלכך בין השמשות דיי"ט אכור משום דמטביל בי"ט שלא לנודך אבל בחול לא מחיין ביה דמחשכו ניכרת שלהערב שמשו הוא מחטין מתוך מעשיו של מרוגה: דטלי עלמא לא פליגי - דודאי ניכרת בהעיס דעלמא והאי גברא דאפליג ביה רבי שמעון שזורי ואמר דלא אמרינן ביה מחשכו ניכרת מתוך מעשיו: כגון דא יטמי ליה - תנא אחרינא בפחות מעבדסה מן השקן והאף לשוילי וכו': הא הוא דלא נמיר - דמחשכו ניכרת לעשות גמיר על גב כדו - מי שהיו כליו עמלין לדעת דריסת ידיו ומתוך לעשות גמיר: עושה - שהיא נטבילת בי"ט שאין כאן תקן כלי ואינה טבילה שהרי אינה לריסה: בחבורה זו - על פסחו והיה טמא לו כליו עמלין ועל דעת כן: הרשות בידו - וא"ל לחזור ולטבול וקאמרה מתני' דאם בא להחמיר ולהטביל כליו לשם החבורה האחרת מטיביל ביום טוב: מתני' מביאין שלמים - בי"ט לפי שיש בהן אכילה אדם: ואין סומכין עליהן - שהסמיכה אכורה משום שבת שכל כרו היה כומך והיו ליה משתמש כבעלי חיים והגן אין רוכבין על גבי בהמה (לקמן י"ט): אבל לא עולות - הן מביאין עולות הן מתמידין ומוספין שהן קרבן לבור וזמן קציע אבל עולת יהוד לא יביא לפי שאין בה אכילה הדיוט וכתיב (שמות י"ט) יעשה לכם ולא לגבורה: גמ' מחלוקת בשלמי תענה לסמוך ועולת ראיה ליקרב - מהני' דמודו תרוייכו בשלמים להביא ולא חלונג בהו אלא בכומיכתן בשלמי תענה מודו כ"ס בהבאתן משני שהן חובת היום כדאמרין בחגיגה (דף פ"ג) מורגוהו הוהו חג ועולה שנהלקו אף בהבאתן עולת ראיה נחלקו והיא אכל נדרים ונדבות - הואיל ואין זמן היום כלל דברי הכל אין קרבין והפי' שלמים וכ"ס עולות דיטל להביאן לאחר זמן ואף על גב דחגיגה וראיה יש להן תשלומין כל שצעה שרו בה שמה יאגס ולא יקריבנה בשאר הימים והגן עבר הרגל ולא חג אינו חייב באחריותו והכי מפרש בכרייתא לקמן *משום האי עממא שרו לה: שאינה של יום טוב - כגון נדר ועדשה: שאינה קרבה - דאיכא תרתי להירא אכילה אדם והן זמן כרגל ואם יעבור הרגל בטל קרבנו: ועל שלמים שאין ופי' - אלמא שלמים דנדרים ונדבות לבית הלל קרבין וקשיא לעולא: תנאי שקלת מעלמא - וכי לא משהתת תנא דאמר כעולא דתעמא עולא כי ההוא סבירא ליה דאילעריכא לך לשבושה לך מתני' ולפרושה: תנאי היא - אשכחן תנא אחרינא דקא' כעולא: מהמם יום טוב - תענה ושמה: אבל

ואיבעית אימא רבנן וכולה מתניתין בשבת: תנו רבנן כלי שנמא מערב יום טוב אין מטבילין אותו בין השמשות רבי שמעון שזורי אומר אף בחול אין מטבילין אותו מפני שצריך הערב שמש ותנא קמא לא בעי הערב שמש אכור רבא אישכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי וקא אמרי *במחשבתו נכרת מתוך מעשיו ככפולני והכי דמי כגון דנקיט מנא בידיה ורהיט ואויל בין השמשות לאמבוליה כר סבר האי דקא רהיט ואויל מדע ידע דבעי הערב שמש ומר סבר מדמת מלאכתו הוא דקרהיט ואמינא להו אנא במחשבתו נכרת מתוך מעשיו דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי כגון דאיטמי בפחות מבעדשה ואתא לקמיה דרבנן לשוילי בפחות מבעדשה איטמי אי לא מר סבר מודהא לא נמיר הערב שמש נמי לא נמיר ומר סבר הא הוא דלא נמיר הא הערב שמש נמיר: ומטיבילין מגב לגבי: תנו רבנן כיצד מגב לגבי הרוצה לעשות גמיר על גב *כדו וכדו על גב גמיר עושה כיצד מחבורה לחבורה היה אוכל בחבורה זו ורוצה לאכול בחבורה אחרת הרשות בידו: מתני' *בי"ט אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים *מביאין שלמים ועולות *וסומכין עליהן: גמ' אמר עולא מחלוקת בשלמי תענה לסמוך ועולת ראיה ליקרב רבית שמאי סברי *חוגוהם אותו הג' לה' חגיגה אין עולת ראיה לא וכו' סברי לה' *כל דלה' אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין קרבין ביו"ט וכן אמר רב אדא בר אבהו *נדרים ונדבות אין קרבין ביו"ט מהיבא אמר רבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על עולה שאינה של יו"ט שאינה קרבה ביום טוב ועל שלמים שהן של יום טוב שקרבין ביו"ט על מה נחלקו על עולה שהיא של יום טוב ועל שלמים שאינם של יו"ט ששבת שמהי אומרים לא יביא ובית הלל אומרים יביא הרי"ף ואימא הכי אמר ר' שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על עולה ושלמים שאינם של יו"ט שאין קרבין ביום טוב ועל שלמים שהן של יום טוב שקרבין ביו"ט על מה נחלקו על עולה שהיא של יו"ט ששבת שמהי אומרים לא יביא ובית הלל אומרים יביא *רב יוסף אמר תנאי שקלת מעלמא תנאי היא דחגי' שלמים הבאים מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

אמר עולא מחלוקת סי' - ואיית לבי"ט למה להו למימר עממא משום ותווסה הא קאמרין לקמן משום לכם ולא לגבורה וי"ל מוסס דלא תעשה לומר לה' כל דלה' ומי"ט קשיא לבי"ט למה להו למימר כל דלה' תיפיק ליה משום דאיית להו לבי"ט מתוך ופי' ואי' שפיר נודך קאח משום שלא יאמרו שלכן שלך מלא ושל רבך ריקן כדפרישית לעיל פ"ק (ד' י"ט ס"ה) ה"ג י"ל משום שלא תעשה לומר ותווסה חג תענה אין עולה לא:

מלאכתו הוא דקרהיט ואמינא להו אנא במחשבתו נכרת מתוך מעשיו דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי כגון דאיטמי בפחות מבעדשה ואתא לקמיה דרבנן לשוילי בפחות מבעדשה איטמי אי לא מר סבר מודהא לא נמיר הערב שמש נמי לא נמיר ומר סבר הא הוא דלא נמיר הא הערב שמש נמיר: ומטיבילין מגב לגבי: תנו רבנן כיצד מגב לגבי הרוצה לעשות גמיר על גב *כדו וכדו על גב גמיר עושה כיצד מחבורה לחבורה היה אוכל בחבורה זו ורוצה לאכול בחבורה אחרת הרשות בידו: מתני' *בי"ט אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים *מביאין שלמים ועולות *וסומכין עליהן: גמ' אמר עולא מחלוקת בשלמי תענה לסמוך ועולת ראיה ליקרב רבית שמאי סברי *חוגוהם אותו הג' לה' חגיגה אין עולת ראיה לא וכו' סברי לה' *כל דלה' אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין קרבין ביו"ט וכן אמר רב אדא בר אבהו *נדרים ונדבות אין קרבין ביו"ט מהיבא אמר רבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על עולה שאינה של יו"ט שאינה קרבה ביום טוב ועל שלמים שהן של יום טוב שקרבין ביו"ט על מה נחלקו על עולה שהיא של יום טוב ועל שלמים שאינם של יו"ט ששבת שמהי אומרים לא יביא ובית הלל אומרים יביא הרי"ף ואימא הכי אמר ר' שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על עולה ושלמים שאינם של יו"ט שאין קרבין ביום טוב ועל שלמים שהן של יום טוב שקרבין ביו"ט על מה נחלקו על עולה שהיא של יו"ט ששבת שמהי אומרים לא יביא ובית הלל אומרים יביא *רב יוסף אמר תנאי שקלת מעלמא תנאי היא דחגי' שלמים הבאים מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

רבינו תנאל

וכן חשיב היקדים: ת"ר כ"י כנסתא פליגי' אין מטבילין אינהו כ"י כנסתא ר' יוספין שזורי אומר אף בחול אכור מפני שצריך הערב שמש אכור רבנן רבי רב כפולני והכי דמי דנקיט מנא בידיה ורהיט ואויל בין השמשות דהיינו יאמבוליה רבנן סברי פריהיט ידע דבעי הערב שמש כלישר לא ישתו וכו' ופי' אמר ר' יוסף אמר תנאי שקלת מעלמא תנאי היא דחגי' שלמים הבאים מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביו"ט אבל

אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

אבל

מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"ט ושוחטין ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטין ביום טוב אבל

נמיר

על גב גמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

נמיר

מלך י"ג

תוספת פ"ג

חגיגה דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז

דף י"ז